

whakahe. Ko te tangata e whakapono ana ki te whakaakoranga o te tuhituhinga a Earnshaw, kaore ona whakapono ki te whakaakoranga o roto i nga Kura Takuta. Mehemea ka tirohia aku korero mo te "Piwa Taipo" e peni ana te takoto. Ko te kaupapa o tenei mate kei roto o te whekau. Tera etahi mea kei roto i te whekau e takoto haere ana, penei i te ngakihikihi nei te aronga. Te ingoa he "Peyer's Patches." Tona waihanga i rite ki nga "tonsils," ara he pukai "lymphoid tissues" Ko aua "lymphoid tissues" o nga "Peyer's Patches" e ohungia ana e nga ngarara o te "Piwa Taipo" (*bacillus typhosus*). Ka pupuhi aua "Peyer's Patches" ka nunui. Hei muri i tena ka makere te paka o runga, ka kitea he pahore. He wa ano ka toto aua pahore. He wa ano ka kai haere tonu te mate, a, pakaru noaio te whekau (te tero). Ko te ingoa o aua pahore he "typhoid ulcers." No te mea ko te whekau (te tero) te wahi e ngaua ana e nga ngarara o te "Piwa Taipo." Ka hoatu he nigoa hou mo te mate nei he "enteric fever." Notemea pahore ai nga "Peyer's Patches" nei, toto ai, pakaru ai hoki te tero. Ka waiho ena mea hei arahi i te takuta tiaki i te "Piwa Taipo." Koiane te whakaakoranga huri noa te ao marama. Ko te whakaakoranga tenei o Ingarangi, o Amerika, o Tiamana, o Wiwi: ara o nga whenua katoa i ahu mai nei i reira nga matauranga whakamiharo.

I roto i aku korero mo te "Piwa Taipo" i patai au: he aha ra te kaupapa arahi i te tangata whangai i tona turoro "piwa taipo" ki te wai harakeke Ko te wai harakeke kei runga atu tona kaha ki te whaktikotiko i te tangata i to te "castor oil." i to te "Epsom salts:" ara i o nga rongoa whakatikotiko katoa e mohio nei tatou. Tetahi, ko te tohu nui o "piwa taipo" ko te torohi. Me mohio noa tatou, ka mate te whekau (tero) pera i taku i whakaatu nei, ka torohi te tangata. HEI AHA I HONOA ATU AI TE WHAKTIKOTIKO KAHA A TE WAI HARAKEKE KI RUNGA AKE I TE TOROHI O TE "PIWA TAIPO." He whiu tuarua tena. Kua whakaatu ahau i roto i aku korero mo te "piwa taipo" ko nga turoro i aitua ki roto i tooku takiwa, na te wai harakeke i tukituki nga puku.

Ina tata i a Hanuere o te tau nei, ka tupono au ki tetahi turoro piwa, na te wai harakeke i tukituki a roto o te puku. Tekau ma wha nga ra e hunangia ana taaua turoro "piwa taipo" e ona hoa. No te ra whakatekau ma wha, ka karangatia ahau ki taua turoro. Ko te take i karangatia ai au, kia haere ki te puni i te toto. Taku taenga k reira ka ki mai nga hoa, e ono nga "po" i ki i te toto pango i heke mai i roto o te turoro. Na te turoro i korero ki au e rua nga panikena ki i te wai harakeke i hoatu kia inumia e ia. Ko ta te harakeke tena. E whakahe ana au ki tenei korero he rongoa te wai harakeke mo te "Piwa Taipo" Kaore i tika tenei korero kia uru ki te Pepa a te Katoa.

Na T. Wi Repa M.B. Ch.B.